

Servicebeskrivning för allmänna bibliotek

Denna servicebeskrivning utgör en bilaga till avtalet mellan Riksarkivets ansvarsområde Tillgänglighetsbiblioteket Celia (nedan kallat "Celia") och servicepartnern, det vill säga det allmänna biblioteket (nedan kallat "biblioteket").

Samarbetet mellan Celia och biblioteket grundar sig på följande lagar: lagen om Riksarkivet (509/2025), lagen om Tillgänglighetsbiblioteket Celias tjänster (512/2025), lagen om allmänna bibliotek (1492/2016) samt upphovsrättslagen (404/1961). Genom avtalet kommer Celia och biblioteket överens om sitt samarbete. Syftet med avtalet är att stödja bibliotekens arbete för likabehandling genom att Celia tillhandahåller avgiftsfria material och upprätthåller tjänster som biblioteken kan erbjuda sina kunder med läsnedsättning.

I denna servicebeskrivning fastställs närmare avtalsparternas rättigheter och skyldigheter.

Parterna förbinder sig till att Celia ensidigt får ändra denna servicebeskrivning och dess innehåll genom att skriftligen tillställa servicepartnern en ny version av servicebeskrivningen. Behovet av en ändring kan bero på ändringar i lagstiftningen eller på någon annan omständighet som medför att Celia behöver se över eller ändra denna servicebeskrivning och dess innehåll. Om inte något annat särskilt har överenskommit skriftligen träder den nya servicebeskrivningen med sitt innehåll i kraft tidigast trettio (30) dagar efter att den mottagits.

Celias rättigheter och skyldigheter

- Celia producerar och tillhandahåller material för biblioteken att låna ut vidare via sina kanaler till bibliotekets kunder med läsnedsättning.
- Materialen och tjänsterna som produceras av Celia är avgiftsfria för biblioteken.
- Celia ger råd om användningen av sina tjänster samt producerar anvisningar och material för biblioteken.
- Celia upprätthåller webbtjänsten och lyssningsappen.

- Celia ansvarar för kundregistret, vilket biblioteken kompletterar och uppdaterar.
- Celia ansvarar för registret över de personer som är berättigade att behandla uppgifter om de kunder som biblioteket har definierat, det vill säga registrerarna, och registret administreras av bibliotekens huvudanvändare.
- Celia ansvarar för registret över huvudanvändare och administrerar detta register.
- Celia skickar till huvudanvändaren de användarnamn och koder som behövs för bibliotekets användning av webbtjänsten och lyssningsappen samt de användarnamn och koder med vilka huvudanvändaren administrerar registrerarnas användarkonton.
- Celia utreder misstankar om missbruk av tjänsten som kommit till dess kännedom, gör vid behov en polisanmälan och ålägger kunden låneförbud eller användnings- och låneförbud i enlighet med Celias användarvillkor.
- Celia ger anvisningar om hur obehörig användning och eventuellt missbruk av materialet och tjänsterna kan övervakas och förhindras.

Allmänna bibliotekets rättigheter och skyldigheter

- Biblioteket utser en person som fungerar som huvudanvändare.
- Biblioteken kan, om de så önskar, komma överens om samarbete sinsemellan så att flera bibliotek har en gemensam huvudanvändare.
- Biblioteket beslutar vilka personer som ska utses till registrerare samt hur utbildningen av personalen ska ordnas.
- Biblioteket informerar om Tillgänglighetsbiblioteket Celias tjänster inom den egna högskolan.
- Biblioteket kommer överens om arbetsfördelningen och på vilket sätt Celias tjänster presenteras.
- Biblioteket säkerställer att hela bibliotekets personal känner till Celias tjänster.
- Biblioteket underrättar utan dröjsmål Celia om eventuella misstankar om missbruk som har upptäckts.
- Biblioteket informerar kunderna om begränsningarna i användningen av Celias tjänster.
- Biblioteket ansvarar för att de material från Celia som katalogiserats i bibliotekets samlingar är märkta i enlighet med Celias anvisningar.

Huvudanvändarens rättigheter och skyldigheter

- Huvudanvändaren fungerar som bibliotekets kontaktperson gentemot Tillgänglighetsbiblioteket Celia.
- Huvudanvändaren delar ut bibliotekets gemensamma användarnamn och lösenord för användning av webbtjänsten och lyssningsappen till personalen.
- Huvudanvändaren skapar användarkonton för registrerare, med vilka registrerarna administrerar kunduppgifter för Celias personkunder.
- Huvudanvändaren ansvarar för att en registrerare avlägsnas ur registret när personen inte längre utför registreringar, till exempel på grund av ändrade arbetsuppgifter eller byte av arbetsplats.
- Huvudanvändaren kan vara vilken medlem av personalen som helst som har utsetts för uppgiften.
- Vid byte av huvudanvändare ska biblioteket kontakta Celia.
- Om administrationen av registrerarna sköts inom en annan enhet har biblioteket ingen egen huvudanvändare. I sådana fall utses en kontaktperson ur den egna personalen för frågor som gäller bibliotekets kundrelation med Celia och det gemensamma lånekontot. Kontaktpersonen delar ut användarkoder för webbtjänsten och lyssningsappen till personalen inom den egna enheten och kontaktar vid behov Celia.

Registerförarens rättigheter och skyldigheter

- Registreraren administrerar kunduppgifter för Celias personkunder.
- Registreraren har endast tillgång till uppgifter om de Celia-kunder som är knutna till den egna högskolan.
- Registreraren ansluter personer med läsnedsättning till Celias tjänst som nya kunder.
- Registreraren säkerställer att kunden känner till användningsbegränsningarna för Celias tjänst.
- I samband med registreringen säkerställer registreraren den nya kundens identitet genom att begära en identitetshandling eller genom att be kunden uppge sin personbeteckning.
- Registreraren säkerställer att en person som är under 15 år har vårdnadshavarens samtycke till att bli kund hos Celia när registreringen görs.

- Registreraren meddelar Celia när en kund ansluts som låntagare av specialmaterial (taktila böcker och punktskriftsböcker).
- Registreraren kan söka fram och uppdatera kunduppgifter.
- Registreraren omfattas av tystnadsplikt utan tidsbegränsning.

Kundens rättigheter och skyldigheter

- I samband med registreringen får kunden användarrättigheter och inloggningsuppgifter till Celias tjänster.
- Kunden förbinder sig att följa Celias användarregler.
- Kunden meddelar biblioteket eller Celia om ändringar i sina kontaktuppgifter eller om förändringar som påverkar användningen av tjänsten.

Celias material

- Utlåningen av Celias material är begränsad till personer med läsnedsättning.
- Biblioteket kan med sina användarkoder låna Celias material för bibliotekets eget bruk.
- Bibliotekets personal får använda Celias material för presentationer och bokprat som riktar sig till personer med läsnedsättning.
- Biblioteket kan införliva en samling av CD-material i bibliotekets egna samlingar. Utlåningen av CD-skivor till biblioteken upphörde den 31 augusti 2025.

Vid lån av specialmaterial (taktila böcker och punktskriftsböcker), till exempel för utställningsändamål, ska biblioteket kontakta Celia.

Statistikföring

- Biblioteket ska till undervisnings- och kulturministeriets statistik rapportera de uppgifter om Celia som efterfrågas, specificerade per kommun.
- Celia publicerar årligen kommunvisa sammanlagda utlåningsstatistikuppgifter på sin webbplats.

